

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЕКСТРЕМАЛЬНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

З кожним роком в Україні стає все більше любителів гострих відчуттів. Розвитку екстремального туризму сприяють різноманітність ландшафтів – від пустель до гірських річок – і величезна кількість покинутих промислових об'єктів.

Традиційно українці вважають за краще проводити відпустки на морях, насолоджуючись безтурботним пляжним відпочинком. Хоча є інша категорія людей, які ні за що на світі не проміняють активний відпочинок у спартанських умовах з підвищеним ризиком для життя на затишний номер у санаторії. Складно сказати, що керує охочими спуститися на човні по гірській річці, або тими, хто наважується відправитися в подорож по пустелі або зійти на Еверест. Саме на мандрівників небоязкого десятка орієнтуються турфірми, складаючи маршрути експедицій та екскурсій в місця, так чи інакше пов'язані з екстримом. Особливість даного напрямку турбізнесу така, що жодна компанія, як правило, не працює відразу з декількома видами активного відпочинку. Крім того, що вони спеціалізуються на екстремальному туризмі, подібні підприємства часто надають послуги або тільки по Україні, або ж організують тури виключно за кордон.

В Україні є чимало можливостей для розвитку екстремального туризму. Сприяють цьому, перш за все, природні умови нашої країни. Нині один з найбільш затребуваних екстремальних видів відпочинку – це рафтинг – сплав по річці. В Україні багато водних маршрутів як для екстремального сплаву по карпатських річках Прут і Чорний Черемош, так і по спокійних рівнинних річках з красивою природою і великою кількістю пам'яток на берегах. Крейдяні гори на Сіверському Дінці, Дністровський каньйон із замками і водоспадами, гранітні скелі і пороги на Південному Бузі приваблюють багатьох. Адже для цих маршрутів не потрібні спеціалізовані або досвід участі в подібних турах.

Не менш екстремальний вид туризму, що набирає популярність, – поїздки на занедбані промислові об'єкти і в Чорнобильську зону. Хто б міг подумати, що через 35 років після аварії на ЧАЕС, яка розбухала весь світ, туристи будуть вибудовуватися в чергу, аби туди потрапити! Причому зона відчуження приваблює не тільки українців, а й жителів західних країн і ближнього зарубіжжя. А попит, як відомо, народжує пропозицію. В Україні працюють десятки компаній, які возять туристів до Чорнобиля, але число фірм, що надають свій продукт, а не є посередниками, невелика [1].

Військовий туризм в Україні – відносно молодий напрям у світі подорожей і розваг. Однак цей вид туризму вже встиг набрати чималу кількість шанувальників з усього світу. Спектр можливостей доволі широкий. Якщо туристи мають бажання відчувати себе загарбником або захисником, пізнати азарт боротьби, то можна влаштувати їм подорож на полігон або організувати цілі військові ігри такі, як страйкбол і пейнтбол з воєнною технікою – подібні ігри наразі користуються доволі великим попитом за кордоном. До них залучають справжні гвинтокрили, танки та іншу техніку. Також можна влаштувати перегони, сидячи за кермом військової техніки. Ще, для особливо відважних, є можливість влаштувати польоти на військових літаках або вертольотах. Навряд чи який-небудь вид відпочинку по гостроті відчуттів здатний зрівнятися з польотом в кабіні військового літака. Цю послугу надають спеціальні клуби, де особливо досвідченим людям можуть на деякий час навіть довірити управління. Польоти в Україні може дозволити собі кожен, головне – міцне здоров'я, не мати проблем з тиском, роботою серця і вестибулярним апаратом. Але треба бути уважним при підборі постачальника такого роду послуг. На цьому ринку трапляються шахраї, а в деяких випадках замовлення можуть не виконуватися через розбіжності між фірмою і військовими [2].

Отже, екстремальний туризм в Україні має великі перспективи для розвитку та популяризації нашої країни. Зацікавленість туристів до нього постійно зростає, що веде за собою виникнення ще цікавіших турів та інвестицій у туристичну сферу нашої країни.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. *Шапранський Р.* Екстрим на продаж / *Р.Шапранський* // Статус. – 2012. – № 22–23. URL: https://tourlib.net/statti_tourism/shapranskiy.htm.
2. Військовий туризм, ігри та розваги, стрільба. URL: <https://atur.com.ua/index.php?id=144>.